

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح دوره پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

<p>نام درس: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد</p> <p>تعداد واحد: ۲ واحد</p> <p>نوع واحد: نظری</p> <p>مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری</p> <p>دروس پیشیناز: پرستاری و بهداشت مادر و نوزاد</p> <p>تاریخ امتحان میان ترم: -</p> <p>تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۲/۱۰/۲۶</p>	<p>مدرس: شادی گلی</p> <p>مکان کلاس: ۲۰۱</p> <p>روز کلاس: دوشنبه</p> <p>لینک دفتر کار مجازی: -</p> <p>آدرس پست الکترونیکی: sh_goli@pmi.iaun.ac.ir</p>
---	--

هدف کلی: هدف این درس ایجاد توانایی در دانشجو برای شناخت نیازها، مسائل و مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی افراد خانواده در انتظار فرزند به خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر. کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش در پیشگیری از عوارض در موارد آسیب پذیری (The high risk condition) در مادر و نوزاد. تاکید بر نظریه ها، تئوری ها و اصول علمی پرستاری پایه ای خواهد بود برای کاربرد فرایند پرستاری مبتنی بر تفکر انتقادی، تحقیق در مراقبت بهداشتی از مادران و خانواده های آسیب پذیر.

اهداف اختصاصی: بر اساس حیطه های شناختی، نگرشی، مهارتی نوشته شود.

در پایان دوره دانشجو قادر خواهد بود:

حیطه شناختی

۱- تعریف علل و تدابیر پرستاری استفراغهای وخیم حاملگی را توضیح دهد.

۲- اختلالات فشار خون در بارداری را تعریف و طبقه بندی کند.

۳- بیماری پره اکلامپسی و اکلامپسی را با ذکر علائم علل، تدابیر درمانی و پرستاری توضیح دهد.

۴- خونریزی های نیمه اول بارداری (سقط، مول هیداتیرفوم، حاملگی خارج رحم) را تعریف و طبقه بندی کند.

۵- علائم و نشانه ها، اقدامات درمانی و مراقبت های پرستاری بر اساس فرایند پرستاری را شرح دهد

۶- خونریزی های نیمه دوم بارداری (جفت سرراهی جدا شدن زود رس جفت) را تشریح کند.

۷- علائم، علل، اقدامات درمانی و پرستاری هر عارضه در خونریزی های نیمه دوم بارداری را توصیف کند.

۸- مشکلات همراه با خونریزی در هر بارداری (هیپو فیبرینوژنمی و اختلالات انعقادی منتشر داخل عروقی) را تعریف کند. علل، علائم و نشانه ها، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری مربوطه را توضیح دهد.

۹- اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدرامنیوس، اولیگوهایدرآمنیوس) را با ذکر علائم تشخیص و درمان و مراقبتهای پرستاری بر اساس فرایند پرستاری توصیف کند.

۱۰- کنترل و اداره اختلالات غدد آندوکراین (دیابت - هیپر تیروئیدیسم و هیپو تیروئیدیسم) در حاملگی را توضیح دهد و مراقبتهای پرستاری مربوط به هر یک را تشریح کند.

- ۱۱- علائم ونحوه کنترل بیماریهای قلبی عروقی در حاملگی را توضیح دهد و تاثیر آن بر حاملگی وحاملگی بر آن را تشریح کند.
- ۱۲- انواع کم خونیهها.(کم خونی فیزیولوژیک ، کم خونی فقر آهن- مگالوبلاستیک- تالاسمی - سیکل سل) و تاثیر آن بر حاملگی را تشریح نماید.
- ۱۳- اختلالات ریوی آسم دو بیماری سل را تشریح کرده و مراقبتهای پرستاری مبتنی بر شواهد مربوط به هر یک را توضیح نماید.
- ۱۴- انواع بیماریهای عفونی و ویروسی و تاثیر آن بر حاملگی را تشریح نماید.(توکسوپلاسموز، سرخجه سیتومگالوویروس ، تبخال ویروسی، هپاتیت ویروسی، انفلوانزا، ایدز، - عفونت دستگاه ادراری، سفلیس، سوزاک)
- ۱۵- آپاندیسیت در حاملگی را توضیح داده و مراقبتهای پرستاری ان را بر اساس فرایند پرستاری را شرح دهد.
- ۱۶- ضربه به شکم در حاملگی را توضیح داده و مراقبتهای پرستاری ان را بر اساس فرایند پرستاری را شرح دهد.
- ۱۷- حاملگی چند قلورا تعریف کرده، علائم، روشهای تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری مبتنی بر تشخیصهای پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۸- ناسازگاری ABO و Rh را تعریف کرده، علائم، روشهای تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری مبتنی بر تشخیصهای پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۹- زجر جنین راباذکر علل انواع روشهای تشخیص درمان وتدابیر پرستاری تشریح نماید.
- ۲۰- مرگ داخل رحمی جنین راباذکر علل انواع روشهای تشخیص درمان وتدابیر پرستاری تشریح نماید.
- ۲۱- زایمان سریع راباذکر علل نشانه ها،تشخیص و درمان و مراقبتهای پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری تشریح نماید.
- ۲۲- زایمان مشکل (Dystocia) راباذکر علل نشانه ها،تشخیص و درمان و مراقبتهای پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری تشریح نماید.
- ۲۳- زایمان زودرس وزایمان پس از موعد(دیورس)رابا ذکر علل نشانه ها،تشخیص و درمان ومراقبتهای پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری تشریح نماید.
- ۲۴- پارگی کیسه آب راباذکر علل نشانه ها، تشخیص و درمان و مراقبتهای پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری توصیف نماید.
- ۲۵- پرولاپس بند ناف راباذکر علل نشانه ها، تشخیص و درمان و مراقبتهای پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری توصیف نماید.
- ۲۶- القاء زایمان- اپی زیاتومی- زایمان با فورسپس وواکیوم- سزارین را تعریف کرده و انواع، دلایل انجام ، عوارض و مراقبتهای پرستاری قبل و بعداز عمل را با توجه به کاربرد فرایند پرستاری شرح دهد.
- ۲۷- نوزادان نارس کم وزن و دیورس را تعریف کرده و مشخصات و مراقبتهای پرستاری مربوط توضیح دهد.
- ۲۸- اختلالات همولیتیک نوزاد، یرقان فیزیولوژیک وپاتولوژیک رابا ذکر علائم علل و مراقبتهای پرستاری مربوطه با توجه به تشخیص های پرستاری (فتوتراپی ،دارودرمانی و تعویض خون) را توضیح دهد.
- ۲۹- باذکر علل وعلائم، مراقبتهای مربوط به هیپوترمی در نوزاد وهیپو گلیسمی، خفگی در نوزاد را تشریح کند.
- ۳۰- سندرم دیسترس تنفسی در نوزاد را با ذکر علل ،علائم، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری با توجه به تشخیص های پرستاری را توضیح دهد.
- ۳۱- عکس العمل خانواده نسبت به فرزند ناهنجار، مرده آسیب پذیر را توضیح دهدو نقش پرستار در در تطبیق خانواده با وضعیت جدید را تشریح کند.
- ۳۲- در مورد احیای نوزاد اقدامات لازم را لیست نماید.
- ۳۳- صدمات وارده به مادر در حین زایمان (خونریزیها، هماتوم، وارونه شدن رحم، پارگی های کانال زایمان، آمبولی مایع آمنیون، احتباس جفت، تاخیر در جمع شدن رحم) راتعریف کرده و علت، علائم ونشانه ها،تشخیص،درمان و مراقبتهای پرستاری در هر مورد را شرح دهد.
- ۳۴- صدمه وارده به جمجمه (سفالوهماتوم،کاپوت ساکسیدانثوم، شکستگی استخوان جمجمه، خونریزی داخل مغزی) را تعریف کرده و علت، علائم و نشانه ها، تشخیص ،درمان و مراقبتهای پرستاری را براساس فرایند پرستاری در هر مورد شرح دهد.
- ۳۵- صدمات سیستم عصبی(فلج عصب صورتی، صدمه به عصب فرنیک،آسیب به شبکه بازویی)راتعریف کرده و علت، علائم ونشانه ها،تشخیص،درمان و مراقبتهای پرستاری را براساس فرایند پرستاری در هر مورد شرح دهد.
- ۳۶- شکستگی استخوان ترقوه،بازو، ران ودررفتگی مفصل ران راتعریف کرده وعلت، علائم ونشانه ها،تشخیص،درمان ومراقبتهای پرستاری را بر اساس تشخیص پرستاری در هر مورد شرح دهد.
- ۳۷- ترومبوآمبولی ، ترومبوفلیبیت و آمبولی ریه را با ذکر علل وعلائم و تدابیر پرستاری را با توجه به تشخیص پرستاری تشریح کند.
- ۳۸- عفونتهای دستگاه تناسلی (آندومتریت، PID، سالپنژیت) راتعریف کرده و علت، علائم و نشانه ها،تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری با توجه به تشخیص پرستاری در هر مورد را شرح دهد.
- ۳۹- عفونت زخم، عفونت دستگاه ادراری، عفونت پستان (ماستیت، آبسه پستان) راتعریف کرده و علت، علائم و نشانه ها، تشخیص، درمان ومراقبتهای پرستاری در هر مورد را شرح دهد.
- ۴۰- نازایی وعقیمی را با ذکر انواع علل (در مردان و زنان) توضیح دهد.
- ۴۱- روشهای تشخیصی کمک ناباروری تکنولوژی پیشرفته در نازایی، نظر اسلام در روشهای کمک باروری و لقاح مصنوعی و تدابیر درمانی و نقش پرستار را در ارائه مشاوره های ضروری توضیح دهد.
- ۴۲- خشونت بر علیه زنان را تشریح کند و مراقبتهای پرستاری و آموزش های لازم را توصیف نماید.

حیطه نگرشی

۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد.
۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد.
۳. در مورد موضوع مطرح شده اظهار نظر کند.

حیطه مهارتی

۱. مراحل احیای نوزاد را بر روی مولاژ انجام دهد.

چگونگی فعالیت استاد: حضور و غیاب - پرسش های حین درس - تکالیف ارجاعی برای دانشجویان در خارج از کلاس - طرح سوالات - امتحان پایان ترم

شیوه تدریس: سخنرانی ، پرسش و پاسخ و بحثهای گروهی در راستای عناوین درسی

وسایل کمک آموزشی: تخته سفید- ویدئو پروژکتور

فعالیت دانشجو: حضور فعال در کلاس - پاسخ به سوالات اعلامی در کلاس - ارائه پاسخ به سوالات اعلامی در خارج از کلاس و تحویل پاسخ ها

تکالیف دانشجو: ترجمه متون انگلیسی بر اساس سرفصل درس- تهیه پاورپوینت بر اساس سرفصل درس

نحوه ارزیابی دانشجو:

۱- امتحان میان ترم ۲۵٪ ۲- کوئیزهای کلاسی ۵٪ ۳- فعالیت کلاسی ۵٪ ۴- حضور و غیاب ۵٪ ۵- امتحان پایان ترم ۶۰٪

جدول زمانبندی درس (توجه: سر فصل دروس باید طبق سر فصل های ارائه شده وزارت خانه باشد).

ردیف	تاریخ	رئوس مطالب
۱	۱۴۰۲/۶/۲۷	پره اکلامپسی واکلامپسی - استفراغهای بد خیم حاملگی
۲	۱۴۰۲/۷/۳	خونریزی های نیمه اول بارداری : سقط وانواع آن- حاملگی خارج رحم - مول هیداتفرم
۳	۱۴۰۲/۷/۱۰	خونریزیهای نیمه دوم بارداری :جفت سرراهی وجداشدن زودرس جفت
۴	۱۴۰۲/۷/۱۷	مشکلات همراه با خونریزی در بارداری :هیپوفیبرینویمی- اختلالات انعقادی منتشر داخل عروق
۵	۱۴۰۲/۷/۲۴	اختلالات مایع آمنیون (پلی هیدرآمنیوس- اولیگوهایدرآمنیوس)- مرگ داخل رحمی
۶	۱۴۰۲/۸/۱	دیابت در حاملگی- هیپرتیروئیدیسم وهیپوتیروئیدیسم- اختلالات ریوی آسم و سل
۷	۱۴۰۲/۸/۸	بیماریهای قلبی عروقی در حاملگی- انواع کم خونی وتاثیر آن بر حاملگی
۸	۱۴۰۲/۸/۱۵	انواع بیماریهای عفونی وویروسی وتاثیر آن بر حاملگی- بیماریهای ریوی (آسم وسل)
۹	۱۴۰۲/۸/۲۲	آپاندیسیت در حاملگی - ضربه به شکم- حاملگی چندقلو- زایمانهای آسیب پذیر:زایمان زودرس وپارگی کیسه آب وعوارض آن : (پرولاپس بند ناف-نوزاد نارس-کم وزن)
۱۰	۱۴۰۲/۸/۲۹	زایمان سریع- زایمان مشکل(دیستوشی)- زایمان دیررس - القاء زایمان
۱۱	۱۴۰۲/۹/۶	اعمال جراحی و مامایی در زایمان: اپیزیاتومی - زایمان با فورسپس وواکیوم- سزارین
۱۲	۱۴۰۲/۹/۱۳	ناسازگارینسندرم دیسترس تنفسی - هیپو ترمی وهیپوگلیسمی در نوزاد- احیا نوزاد- آسفیکیسی Rh و ABO-یرقان- بیماریهای همولیتیک در نوزاد
۱۳	۱۴۰۲/۹/۲۰	صدمات وارده به مادر در حین زایمان :خونریزی -هماتوم- وارونه شدن رحم - پارگی کانال زایمان- آمبولی-احتباس جفت- تاخیر در جمع شدن رحم - صدمات وارده به جمجمه نوزاد
۱۴	۱۴۰۲/۹/۲۷	صدمات وارده به نوزاد در حین زایمان: بوس زایمانی- سفالوهماتوم- شکستگی استخوان جمجمه- خونریزی داخل مغزی- صدمات سیستم عصبی مرکزی- شکستگی استخوان-در رفتگی پاها
۱۵	۱۴۰۲/۱۰/۴	عوارض بعد از زایمان: ترمیوآمبولی - عفونتها- آندومتريت
۱۶	۱۴۰۲/۱۰/۱۱	ماستیت عفونت ادراری- نازایی وعقیمی- خشونت بر علیه زنان
۱۷	۲۶/۱۰/۱۴۰۲	امتحان پایان ترم

منابع درسی:

1. Burroughs, A., & Leifer, G. Maternity child nursing: An Introductory Text . Philadelphia: W.B.Saunders. Last edition.
۲. Dickason, E.J. Silverman, B.L., Kaplan, J. Maternal Infant Nursing Care. st Louis: Mosby. Last edition.
۳. Littleton, L.J., Engerbretson, J.C. Maternal Neonatal and women's Health nursing.
۴. Lowdermilk, D.L., Perry, SE., Bobak, I.M. Maternity and Women's Health Care. St Louis : Mosby. Last edition.
۵. Murray, S.S., Mckinney, E., Gorrie, T.M., Maternity Neonatal and Womens Health Care. (Last ed.). Philadelphia: W.B. saunders.
۶. Olds, S.B., London, Landewig, P.W. Maternal Newborn Nursing : A Family and Community sassed Approach. Upper saddle River: Prentice Hall. Last edition.
۷. Sherwen, W., Scoloveno, M.A., Clinical Companion for Maternity Nursing: Chilbearing Family. (Last ed.).
۸. Simpson. D.L, & Creehan, P.A., Prenatal Nursing. (Last ed.).
۹. Wong, D.L., Perry, S.E, Hockenbury, M. Maternal child nursing care. st louis: Mosby. Last edition.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

- پرستاری مادران و زنان . مترجم فدایی- گلی- فیروزه
- پرستاری و بهداشت مادران ونوزادان. لیفر، ترجمه مهناز شوقی

